

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТ

ПОЛИТИКА ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ

ANTI – CORRUPTION POLICY

Алғашқы шығарылған күні / Дата первоначального выпуска / Date of initial issue: 26/07/2024

Мәртебесі / Статус / Status: «Қазақстанның Авиациялық әкімшілігі» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 10 қыркүйектегі № 57 шешімімен бекітілген/ Утверждено Решением Совета директоров АО «Авиационная администрация Казахстана» от 10.09.2024 г. № 57/ Approved by the Decision of the Board of Directors of JSC Aviation Administration of Kazakhstan dated 10.09.2024 № 57

Құжатқа жауапты / Ответственный за документ / Owner: *Комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі аға инспектор/Старший инспектор по комплаенс и внутренней безопасности / Senior compliance and internal security inspector*

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ /
ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ /
APPROVAL SHEET

	Лауазымы / Должность / Job Title	Күні / Дата / Date	Қолы / Подпись / Signature
Әзірленген / Разработано / Prepared by:			
Бакытжан Кабдолданов / Bakytzhan Kabdoldanov	Комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі аға инспекторы / Старший инспектор по комплаенс и внутренней безопасности / Senior compliance and internal security inspector	26.07.2024г.	
Келісілді / Соголасовано / Agreed by:			
Нуркен Турганбай / Nurken Turganbay	Заң департаментінің директоры м.а. / И.о.Директора юридического департамента / The Acting Director of legal department	26.07.24г.	
Бекітілді / Утверждено / Approved by:			
«Қазақстанның авиациялық әкімшілігі» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен/ Решением Совета Директоров АО «Авиационная администрация Казахстана»/ By the decision of the Board of Directors of Aviation Administration of Kazakhstan JSC		10.09.2024	

РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ /
ЛИСТ РЕВИЗИЙ /
REVISION SHEET

Ревизия №/ № Ревизии / Revision №	Күні / Дата / Date	Ревизия сипаттамасы / Описание ревизии / Revision Description
0.1	26.07.2024	Алғашқы рет /
0.1	26.07.2024	Впервые /
0.1		Initial

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ / ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ / APPROVAL SHEET	2
РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ / ЛИСТ РЕВИЗИЙ / REVISION SHEET.....	2
МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT	3
БӨЛІМ А.....	5
А.1. Жалпы ережелер.....	5
А.2. Қолдану саласы	5
А.3. Терминдер мен анықтамалар	6
А.4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары	7
А.5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты мен міндеттері	8
А.6. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары, сондай-ақ оны орындау бойынша сақталуы мен міндеттері	9
А.7. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені	13
А.8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг.....	13
А.9. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау.....	14
А.10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер	15
А.11. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу	16
А.12. Персоналды басқару саласындағы шаралар.....	16
А.13. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету	17
А.14. Саяси қызметке қатысу	17
А.15. Жауапкершілік	18
РАЗДЕЛ В	19
В.1. Общие положения	19
В.2. Область применения.....	19
В.3. Термины и определения	20
В.4. Основные принципы противодействия коррупции	21
В.5. Цель и задачи противодействия коррупции	22
В.6. Требования антикоррупционного законодательства Республики Казахстан, а также соблюдение и обязательства по его исполнению	23
В.7. Комплекс мер по предупреждению и противодействию коррупции.....	27
В.8. Антикоррупционный мониторинг	27
В.9. Внутренний анализ коррупционных рисков.....	28
В.10. Антикоррупционные ограничения.....	29
В.11. Предотвращение и разрешение конфликта интересов	30
В.12. Меры в области управления персоналом.....	30
В.13. Оказание спонсорской и благотворительной помощи	31
В.14. Участие в политической деятельности	31
В.15. Ответственность	32
SECTION C	33
C.1. General provisions.....	33
C.2. Scope	33
C.3. Terms and Definitions	34
C.4. Anti-Corruption Fundamentals	35
C.5. Purpose and objectives of anti-corruption	36
C.6. Requirements of anti-corruption legislation of the Republic of Kazakhstan, as well as compliance and obligations for its implementation	36
C.7. Set of measures to prevent and combat corruption.....	39

C.8. Anti-corruption monitoring.....	40
C.9. Internal corruption risk analysis	40
C.10. Anti-corruption restrictions	41
C.11. Conflict of Interest Prevention and Resolution	42
C.12. Human Resources Measures	42
C.13. Sponsorship and charity	43
C.14. Participation in political activities	43
C.15. Responsibility.....	44

БӨЛІМ А

А.1. Жалпы ережелер

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл саясаты "Қазақстанның авиациялық әкімшілігі" АҚ (бұдан әрі – саясат, қоғам) "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі-Заң) және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына, сондай-ақ Қоғамның Жарғысына сәйкес әзірленді.

2. Саясат ISO 37001:2016 "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл менеджменті жүйесі-қолдану жөніндегі талаптар мен басшылық" халықаралық стандартын ескере отырып әзірленді және қоғамның, оның лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің жоғары этикалық стандарттарға, корпоративтік мәдениетті жетілдіруге, корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелерін ұстануға және қоғамның іскерлік беделін тиісті деңгейде ұстап тұруға бейілділігін көрсетеді.

3. Саясат сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында ішкі бақылауды ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын, тәсілдері мен талаптарын регламенттейтін қоғамның ішкі құжаты болып табылады, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мен оған қарсы күрестің басқарушылық және ұйымдастырушылық негіздерін айқындайды.

4. Осы Саясат мыналарды белгілейді:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары;

3) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер;

4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені;

5) осы саясатты сақтау үшін жауапкершілік.

5. Осы саясаттың негізгі мақсаты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға және қоғам қызметкерлерінің мінез-құлқының жоғары стандарттарына ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау, зерделеу, шектеу және жою жөніндегі жүйелі шараларды әзірлеу және енгізу болып табылады.

А.2. Қолдану саласы

6. Осы саясат қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысуы, орындауы және мүлтіксіз сақтауы үшін міндетті болып табылады.

7. Саясат серіктестер мен қоғам қызметкерлеріне қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесімен және тетігімен танысуға мүмкіндік жасау үшін Қоғамның ресми интернет-ресурсында (сайтында) орналастырылады.

8. Саясатты қолдану саласына саясатта айқындалған сыбайлас жемқорлық көріністері мен мінез-құлқының кез келген нысандарына, оның ішінде лауазымды тұлғалардың, Қоғам қызметкерлерінің және қоғам серіктестерінің қызметкерлерінің белгілі бір артықшылықтар бергені үшін тікелей немесе үшінші тұлға арқылы пара алуына, ұсынуына және өзге де артықшылықтарға байланысты жағдайлар жатады.

А.3. Терминдер мен анықтамалар

9. Осы Саясатта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады;

1) лауазымды адам - акционерлік қоғамның директорлар кеңесінің, оның атқарушы органының мүшесі немесе акционерлік қоғамның атқарушы органының функцияларын жеке-дара жүзеге асыратын адам;

2) қызметкер - Қоғаммен еңбек қатынастарында тұратын және жұмысты еңбек шарты бойынша тікелей орындайтын жеке тұлға;

3) мүдделер қақтығысы - Қоғам қызметкерлерінің, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдарға теңестірілген адамдардың, Қоғамның лауазымды адамдарының жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өздерінің лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

4) сыбайлас жемқорлық - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдарға теңестірілген адамдардың, Қоғамның лауазымды адамдарының жеке өзі немесе делдалдар арқылы өзі не үшінші тұлғалар үшін мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктері мен олармен байланысты мүмкіндіктерін заңсыз пайдалануы, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы осы адамдарды сатып алуы;

5) мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдарға теңестірілген адам - Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы заңнамасына сәйкес әрекет ететін азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның қызметшілері;

6) азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның қызметшілері - бірінші басшы және оның орынбасарлары, құрылымдық бөлімшелердің басшылары және авиациялық инспекторлар лауазымдарын атқаратын азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның қызметкерлері;

7) жақын туыстар - ата-аналар (ата-ана), балалар, бала асырап алушылар, асырап алынған балалар, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілер мен апа-сіңлілер, атасы, әжесі, немерелері;

8) жекжаттар - жұбайының (зайыбының) ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары;

9) сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат - сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға, қоғамның мемлекеттік органдардың қызметіне сенімін арттыруға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастырушылық шаралар және Заңға сәйкес өзге де шаралар;

10) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер - Заңда белгіленген және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға бағытталған шектеулер;

11) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - заңмен әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі әрекет (іс-әрекет немесе әрекетсіздік);

12) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың зардаптарын жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі.

13) сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

14) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

15) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган - Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыру мен іске асыруды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды, анықтауды, жолын кесуді, ашуды және тергеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық бөлімшелері;

16) парақорлық - сыбайлас жемқорлықтың бір түрі, сыбайлас жемқорлық қылмыстың/құқық бұзушылықтың неғұрлым қауіпті түрі. Оның қауіптілігі оның көбінесе басқа да пайдакүнемдік қылмыстар жасаумен байланысты болуымен байланысты. «Парақорлық» ұғымы қылмыстың үш дербес құрамын қамтиды: пара алу, пара беру және парақорлыққа делдал болу;

17) штаттық бөлімшелер - департамент құрамына кірмейтін департаменттер, басқармалар.

А.4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл қоғамда қағидаттар негізінде жүзеге асырылады:

1) сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік – қоғам өз қызметін жүзеге асыру кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыбайлас жемқорлықтан толық бас тарту қағидатын ұстанады. Сыбайлас

жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидаты қоғам атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін қоғам қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларына қатаң тыйым салуды білдіреді, тікелей немесе жанама түрде, жеке немесе қандай да бір делдалдық арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысу;

2) жазаның бұлтартпастығы – қоғам атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда өзге де жағдайларға қарамастан, қоғамның қызметкерлері мен лауазымды адамдарын жазалаудың бұлтартпастығы туралы мәлімдейді;

3) "жоғарыдан тонды" ұстану және белгілеу - Қоғамның директорлар Кеңесі, Бас директор және оның орынбасарлары сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда және қоғамда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жүйесін құруда шешуші рөл атқарады. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері, Бас директор және оның орынбасарлары сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерде бітіспес көзқарас туралы мәлімдеуге, осы қағиданы жеке мысалмен көрсетуге, сақтауға және іске асыруға тиіс;

4) қызметкерлердің тартылуы — қоғам өзінің лауазымды адамдары мен қызметкерлерін ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді қатысуын құптайды;

5) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс – қимыл жөніндегі рәсімдердің пропорционалдығы-қоғам қоғам қызметінде туындауы мүмкін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сәйкес қоғамды, оның лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту ықтималдығын төмендетуге мүмкіндік беретін бақылау рәсімдерін (мониторинг, талдау және т. б.) әзірлейді және енгізеді;

б) тиісті қарап – тексеру-қоғам еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін жұмысқа орналасу үшін кандидаттарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың болуы және мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;

7) өзара іс — қимыл және үйлестіру-қоғам сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласындағы мемлекеттік органдармен, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органмен, мүдделі тараптармен және әріптестермен өзара іс-қимылды және ынтымақтастықты қамтамасыз етеді.

А.5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты мен міндеттері

11. Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы маңызды мақсаты сыбайлас жемқорлыққа оның кез келген көріністерінде абсолютті төзбеушілік мәдениетін қалыптастыру болып табылады, бұл қоғамның қызметкерлері мен серіктестерінің сенімділік пен талаптарды сақтау идеяларына адалдығын білдіреді.

Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты сыбайлас жемқорлықты жою және Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін азайту болып табылады.

12. Осы Саясаттың міндеттері қоғамдағы сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарының алдын алу, жолын кесу, азайту, жою жөніндегі шараларды әзірлеу және жүзеге асыру болып табылады.

Қойылған мақсатқа жету үшін осы саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

1) кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділік түсінігін қалыптастыру;

2) қоғамның лауазымды тұлғаларымен және қызметкерлерімен Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтау тұрғысынан түсіндіру жұмыстарын жүргізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оны болғызбау жөніндегі барабар рәсімдерді жүзеге асыру;

3) қоғам қызметкерлерінде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікпен сипатталатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы оның барлық нысандары мен көріністерінде қалыптастыру;

4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын барынша азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әзірлеу және енгізу;

5) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың салдарын жою.

А.6. Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары, сондай-ақ оны орындау бойынша сақталуы мен міндеттері

13. Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес, жауапкершілік көзделген сыбайлас жемқорлық қылмыстар/құқық бұзушылықтар;

1) лауазымды және оларға теңестірілген адам сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемдену немесе ысырап ету, егер бұл әрекеттер оның өзінің қызметтік жағдайын пайдалануына байланысты болса;

2) қылмыстық жолмен алынған, өзінің қызметтік жағдайын пайдалана отырып жасалған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату);

3) лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану, билікті асыра пайдалану немесе лауазымдық өкілеттіктер;

4) кәсіпкерлік қызметке заңсыз қатысу;

5) пара алу, пара беру, парақорлыққа делдалдық ету;

6) қызметтік жалғандық;

7) қызмет бойынша әрекетсіздік;

8) билікті асыра пайдалану, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік;

9) немқұрайлылық;

10) жеке және заңды тұлғалардың заңсыз материалдық сыйақы беруі;

11) мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамның заңсыз материалдық сыйақы алуы;

12) бұрын сыбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау.

Көрсетілген қылмыстар/құқық бұзушылықтар тізбесі аталғандармен шектелмейді, бұл сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін жауапкершілікті көздейтін негізгі баптар ғана.

14. Қоғам қызметкерлермен, серіктестермен, мемлекетпен және үшінші тұлғалармен қарым-қатынаста сыбайлас жемқорлық пен парақорлықтың кез келген түріне қатаң тыйым салады. Қоғамның қызметкерлері мен лауазымды адамдарына үшінші тұлғаларға кез келген заңсыз пайда ұсынуға тыйым салынады, оның ішінде, егер қызметкердің пікірінше, бұл қоғамның артықшылық алуына әкеп соқтырса. Сондай-ақ формальдылықты жеңілдету үшін бейресми төлемдердің кез келген түріне тыйым салынады. Бұл төлемдер шенеуніктер, жұмысшылар және үшінші тұлғалар қажетті рәсімдерді жеңілдету немесе жеделдету үшін алатын немесе беретін шағын заңсыз сыйақыларды білдіруі мүмкін.

15. Азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйымның қызметшілері өздерінің жақын туыстары мен жекжаттары атқаратын лауазымға тікелей бағынысты лауазымды атқара алмайды, сондай-ақ жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының тікелей бағынысында бола алмайды.

Мемлекеттік қызметке теңестірілген функцияларды орындауға байланысты лауазымға кандидаттар болып табылатын адамдар қоғамда жұмыс істейтін жақын туыстары мен жекжаттары туралы персонал жөніндегі департаментті жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті. Сондай-ақ, егер біреуі екіншісіне бағынатын қоғамның екі қызметкері арасында туыстық қатынастар пайда болса, қызметкерлер мүдделер қақтығысын болдырмау үшін бұл туралы кадрлар бөліміне хабарлауға міндетті.

Көрсетілген талаптарды бұзған адамдар, егер олар көрсетілген бұзушылық анықталған сәттен бастап үш ай ішінде оны өз еркімен жоймаса, осындай бағыныстылықты болдырмайтын лауазымдарға ауыстырылуға жатады, ал мұндай ауыстыру мүмкін болмаған кезде осы қызметшілердің бірі лауазымнан босатылуға немесе көрсетілген функциялардан өзге де босатылуға жатады.

Мүдделер қақтығысын болдырмау үшін бұрын Азаматтық авиация ұйымдарында жұмыс істеген және кемінде 1 (бір) жыл жұмысқа қабылданған Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері отандық азаматтық авиация ұйымдарында сертификаттық тексеру және инспекциялық тексерулер жүргізу үшін кураторлықты, түзету іс-қимылдарының жоспарларын қарауды және қызметтік іссапарларға шығуды алып тастасын.

16. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне сатып алуға, оның ішінде тауарлар жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша Мемлекеттік сатып алуға қатысуға, сондай-ақ сатып алуға өзінің сенім білдірген адамдары (достары және жеке сипаттағы өзара қарым-қатынаста болатын адамдар), жақын туыстары, жекжаттары, үлестес тұлғалары және олар арқылы

көрсетілетін өзге де үшінші тұлғалар арқылы қатысуға тыйым салынады. егер қоғам осы сатып алуды ұйымдастырушы болып табылса, сатып алу қорытындыларына әсері.

17. Лауазымды адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, қызметкерлер мен олардың отбасыларының, егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) көрсетілген адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кірсе, материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер көрсеткен адамдардың пайдасына көрсетілген адамдардың әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін берілетін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді алуға құқығы жоқ тұлғалар.

Ескерту. Аталған адамдардың отбасы мүшелері деп жұбайы (зайыбы), ата-анасы, балалары, оның ішінде кәмелетке толған балалары және асырауындағы және онымен тұрақты тұратын адамдар түсініледі.

Аталған адамдардың шоттарына осы Саясаттың 17-тармағында және (немесе) олардың отбасы мүшелерінің өздері білмей түскен ақша олар анықталғаннан кейін екі аптадан аспайтын мерзімде осындай қаражаттың түсу мән-жайлары туралы тиісті мемлекеттік кіріс органына түсініктеме бере отырып, республикалық бюджетке аударылуға жатады.

Осы Саясаттың 17-тармағында аталған адамдардың және (немесе) олардың отбасы мүшелерінің хабарынсыз келіп түскен ресми іс-шараларда сыйға тартылған сыйлықтар мен сыйлықтар сыйлық алған күннен бастап не адамға сыйлық алғаны туралы белгілі болған күннен бастап күнтізбелік жеті күн ішінде мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органға өтеусіз берілуге тиіс, ал осы Саясаттың 17-тармағында көрсетілген тұлғаларға көрсетілген қызметтер сол мән-жайлар кезінде қызмет көрсетілген күннен бастап күнтізбелік жеті күн ішінде не адамға қызмет көрсету туралы белгілі болған күннен бастап республикалық бюджетке ақша аудару жолымен(олар ақылы болған жағдайда) төленуге тиіс.

Осы Саясаттың 17-тармағында көрсетілген, мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органға сыйлық берген тұлғалар оны "Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалған құн бойынша мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органмен жасалатын сатып алу-сату шарты негізінде сатып алуға құқылы.

18. Лауазымды адамдар мен қызметкерлерге сыбайлас жемқорлық тәуекелдері мен көріністерін болдырмау және болдырмау үшін қоғам төлемейтін қызметтік іссапарларға (қабылдаушы Тараптың, отандық азаматтық авиация ұйымдарының есебінен және өз есебінен) шығуға тыйым салынады. Лауазымды адамдар мен қызметкерлердің қызметтік іссапарлары бекітілген "Қазақстанның авиациялық әкімшілігі "акционерлік қоғамының қызметкерлерін іссапарға жіберу туралы Ережеге" (14.02.2023 жылғы №19/132 бұйрық) сәйкес ресімделеді және өтеледі.

Азаматтық авиация саласында халықаралық ұйымдар өткізетін немесе ұйымдастыратын арнайы бағдарламалар бойынша қызметтік іссапарларды ресімдеу және өтеу ерекшелік болып табылады.

19. Бір қызметкердің – жақын туысының шешімі басқа қызметкердің – жақын туысының жұмысына әсер еткен кезде қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің кураторлық, аудит, сертификаттық тексеру, инспекторлық тексеру және өзге де тексеруді жүзеге асыруына тыйым салынады.

20. Қоғамның барлық қызметкерлері Қазақстан Республикасы заңнамасының, осы саясаттың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерін реттейтін басқа да ішкі құжаттардың нормалары мен талаптарын сақтауға міндетті. Бас директор, Бас директордың орынбасарлары және штаттық бөлімшелердің басшылары бағынысты қызметкерлерден заңнаманы және осы саясатты бұзуды талап ете алмайды. Мұндай талаптар болған жағдайда қызметкер бұл туралы комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі аға инспекторге, немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға дереу хабарлауға міндетті.

21. Егер қызметкерлерде дайындалып жатқан, жасалып жатқан немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпарат болған жағдайда, мұндай құқық бұзушылықтың алдын алу және тоқтату жөнінде қажетті шаралар қабылдауға, оның ішінде жоғары тұрған басшыны және (немесе) бас директорды, Бас директордың орынбасарларын және (немесе) комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі аға инспекторды жазбаша нысанда дереу хабардар етуге міндетті. Қоғамның жоғары тұрған басшысы, басшылығы және комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі аға инспекторы Қазақстан Республикасының заңдарына және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес келіп түскен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлама бойынша шаралар қабылдауға міндетті.

22. Қоғамның барлық басшылары, лауазымды адамдары мен қызметкерлері комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі аға инспекторға осы саясат пен заңнама талаптарын бұзудың кез келген фактілері туралы не оларды сақтаудың мүмкін остігі туралы хабарлауға міндетті.

23. Осы саясаттың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнаманың талаптарын сақтамағаны үшін қоғамның ішкі құжаттарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапкершілік белгіленеді.

24. Лауазымды адамдар мен қызметкерлер өздерінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде мынадай мінез құлық нормаларын қатаң сақтауға тиіс:

- 1) Қазақстан Республикасы заңнамасының және осы саясаттың талаптарын орындауға міндетті;
- 2) іскерлік қатынастарда адал және әдепті болуға, лауазымдық міндеттерді орындаудың кез келген жосықсыз тәсілдерінен аулақ болуға;
- 3) қоғамның беделін түсіруге қабілетті іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге;
- 4) қоғамның қызметтік жағдайы мен құпия ақпаратын, материалдық және материалдық емес активтерін жеке мақсатта пайдаланбауға;
- 5) заңсыз әрекеттерге не олардың заңдылығы мен әдептілігіне қатысты күдік тудыруы мүмкін әрекеттерге жол бермеуге;

6) әріптестерінен сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

7) қызметтік қызметті және (немесе) табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыру барысында біреуге жәрдем көрсетуден қалыс қалуға;

8) қоғамның басқа да қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіруге және мұндай әрекеттерді көтермелемеуге;

9) мүдделер қақтығысы болған кезде лауазымдық міндеттерді жүзеге асырмауға міндетті.

А.7. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені

25. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шараларға мыналар жатады (көрсетілгендермен шектелмейді):

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг;
- 2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау;
- 3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер;
- 4) мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу;
- 5) персоналды басқару саласындағы шаралар.

А.8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг

26. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг-сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасының жай-күйіне, сондай-ақ қоғамның сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдауы мен бағалауына қатысты ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау жөніндегі қызмет.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг екі түрге бөлінеді:

- 1) кешенді;
- 2) тақырыптық.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кешенді мониторингті уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері жүргізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингті уәкілетті орган, оның аумақтық бөлімшелері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың өзге де субъектілері (оның ішінде квазимемлекеттік сектор, яғни қоғам) жүргізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг жүргізу кезінде қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құқық қолдану практикасы бағаланады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингтің міндеті қоғамдағы сыбайлас жемқорлық көріністеріне ықпал ететін проблемалық мәселелерді зерделеу болып табылады.

27. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу үшін көздер:

- 1) құқықтық статистика органдарының деректері;
- 2) жеке және заңды тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша, оның ішінде жедел желіге өтініштері;
- 3) үкіметтік емес және халықаралық ұйымдардың мәліметтері;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша әлеуметтік сауалнамалардың деректері;

5) бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдар;

6) қоғамның ішкі және сыртқы аудиттері мен тексерулерінің нәтижелері;

7) қоғамның сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген талдау нәтижелері;

8) өзге де тыйым салынбаған ақпарат көздері.

28. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу қағидаларының (Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2020 жылғы 28 қаңтардағы №22 бұйрығымен бекітілген) белгіленген нысаны бойынша ресімделеді.

29. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің нәтижелері сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған шараларды жетілдіру үшін негіз бола алады.

А.9. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау

30. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу мақсатында Заңның 8-бабының 5-тармағына сәйкес жүргізіледі.

31. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік тәртібін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган айқындайды (сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің бекітілген Үлгілік қағидаларына және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес).

32. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін Қоғамның Бас директорының, ол болмаған кезде – оның міндетін атқарушы не оның лауазымын алмастыратын адамның шешімі (бұйрығы) негіз болып табылады.

33. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі қоғамның штаттық бөлімшелерінің қызметі болып табылады.

34. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау қағидаттарда жүргізіледі:

1) объективтілік;

2) сенімділік;

3) ашықтық;

4) жан-жақтылық.

35. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезеңдері:

1) Үлгілік қағидалардың 11-тармағында көзделген бағыттарға сәйкес талдау объектісі туралы ақпаратты жинау және талдау;

2) 18, 19-тармақтарға сәйкес талдамалық анықтама дайындау,

20 және 21 үлгілік қағидалар;

3) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды олардың тізбесін қалыптастыру;

4) сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөнінде шаралар қабылдау

Үлгілік қағидалардың 25-тармағына сәйкес бекітілген іс-шаралар жоспарымен.

36. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жыл сайын бекітілген кестеге сәйкес жылына кемінде 1 (бір) рет және қоғамның барлық штаттық бөлімшелерінде жүргізіледі.

37. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдары бар талдамалық анықтама Қоғамның Бас директорына ол болмаған кезде – оның міндетін атқарушы не оның лауазымын алмастыратын адамға қарау және тиісті шаралар қабылдау үшін енгізіледі.

38. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері және анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша қабылданған (қабылданатын) шаралар туралы ақпарат, оның ішінде талдамалық анықтама қолжетімділігі шектеулі ақпаратты қоспағанда, Қоғамның интернет-ресурсында орналастырылады.

А.10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

39. Лауазымды адамдардың және мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауына жол бермеу мақсатында аталған адамдар Заңның 12-бабына сәйкес өзіне Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.:

1) мемлекеттік функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен жұмысына жол бермеу;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға;

4) егер мұндай іс-әрекеттер осы Саясаттың 17-тармағында аталған адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер қабылдау;

5) Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және иеленуге, Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға құқығы бар.

40. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісім кейіннен персонал жөніндегі департаментке бере отырып, қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсімен тіркеледі.

41. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамау лауазымға қабылдаудан бас тартуға не жұмыстан босатуға (атқаратын лауазымынан

босатуға) әкеп соғады, оларды сақтамау қызметтен босату (атқаратын лауазымынан босату) үшін негіз болып табылады.

А.11. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу

42. Егер мүдделер қақтығысы болса, лауазымды адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға және Қоғам қызметкерлеріне лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға тыйым салынады. Аталған адамдар мүдделер қақтығысын болдырмау және шешу жөнінде шаралар қабылдауы тиіс.

43. Осы Саясаттың 42-тармағында көрсетілген тұлғалар штаттық бөлімшенің тікелей басшысын не бас директорды, комплаенс және ішкі қауіпсіздік жөніндегі бас директордың орынбасарларын немесе аға инспекторды туындаған мүдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы олар бұл туралы білген бойда жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті.

Штаттық бөлімшенің тікелей басшысы не бас директор, Бас директордың осы Саясаттың 42-тармағында көрсетілген адамдардың өтініштері бойынша орынбасарлары немесе басқа көздерден ақпарат алған кезде мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу жөнінде мынадай шараларды уақтылы қабылдауға міндетті:

1) Осы саясаттың 42-тармағында көрсетілген адамдарды лауазымдық міндеттерін орындаудан шеттетуге және мүдделер қақтығысы туындаған немесе туындауы мүмкін мәселе бойынша лауазымдық міндеттерін орындауды басқа адамға тапсыруға;

2) лауазымдық міндеттерін өзгерту;

3) мүдделер қақтығысын жою жөнінде өзге де шаралар қолдануға құқылы.

44. Мүдделер қақтығысы осы Саясаттың 42-тармағында көрсетілген адамдардың жеке мүдделері (тікелей немесе жанама) қоғамның, үшінші тұлғалардың немесе мемлекеттің құқықтары мен заңды мүдделеріне зиян келтіруге қабілетті лауазымдық міндеттерін орындаудың объективтілігі мен адалдығына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдайда туындайды.

Жеке мүдделілік деп осы Саясаттың 42-тармағында көрсетілген тұлғалардың үшінші тұлғалардан өздерінің лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе жосықсыз орындағаны үшін ақша қаражаты, құндылықтар, өзге де мүлік немесе мүліктік сипаттағы қызметтер түріндегі кірістерді, өздері үшін немесе үшінші тұлғалар үшін өзге де мүліктік құқықтарды немесе пайданы алу мүмкіндігі түсініледі.

А.12. Персоналды басқару саласындағы шаралар

45. Қоғам бос лауазымдарға орналасуға үміткер кандидаттарды жұмысқа қабылданғанға дейін тексеруді жүргізеді.

46. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамаға және ҚР Еңбек кодексіне сәйкес сыбайлас жемқорлық қылмыс жасаған адамдарды жұмысқа орналастыруға жол берілмейді.

47. Лауазымдарға барлық кандидаттар қоғамда жұмыс істейтін жақын туыстары, жекжаттары туралы жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті.

48. Жүргізілген тексерулердің нәтижелері бос лауазымдарға кандидаттарды тағайындау туралы шешім қабылдау кезінде пайдаланылуға тиіс. Тексерудің теріс нәтижелері болған кезде кандидаттарды таңдау туралы шешім қабылданған шешімнің ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында дәлелденуге және құжатталуға тиіс.

49. Лауазымды адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың және қоғам қызметкерлерінің еңбек шарттарының талаптарында аталған адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтауы, сондай-ақ осындай міндеттемелерді бұзғаны үшін тәртіптік жаза шараларын қолдану мүмкіндігі үшін міндеттемелер мен жауапкершілік көзделеді. Штаттық бөлімшелер басшыларының еңбек шарттарының талаптарында қарамағындағылардың сыбайлас жемқорлық және өзге де құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жауапкершілік көзделеді.

50. Қабылданатын барлық қызметкерлер ақылға қонымды мерзімде осы Саясаттың талаптарымен танысуға және егер ол еңбек шартының талаптарында көзделмесе, оны сақтау туралы міндеттемеге қол қоюға тиіс.

А.13. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету

51. Қоғамның жарғысында қайырымдылық қызметті жүзеге асыру көзделмеген, осыған байланысты Қоғамның демеушілік және қайырымдылық көмек көрсетуге құқығы жоқ. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне мұндай қызметті Қоғам атынан жүзеге асыруға тыйым салынады.

А.14. Саяси қызметке қатысу

52. Қоғам саяси қызметке қатыспайды және саяси және қоғамдық бірлестіктерге мүше емес.

53. Қоғам өз қызметінде артықшылық алу немесе сақтау мақсатында саяси партияларды, қоғамдық бірлестіктерді қаржыландыруды дербес немесе өзінің лауазымды адамдары мен қызметкерлері арқылы жүзеге асырмайды.

54. Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері өз атынан ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес құрылған қоғамдық бірлестіктерге, сондай-ақ мақсаты қоғам үшін өз қызметінде артықшылық алу немесе сақтау болып табылмайтын Халықаралық қоғамдық бірлестіктерге қатысуға құқылы.

55. Қоғамның шенеуніктері мен қызметкерлеріне қоғамдық бірлестіктерге қатысқан кезде қоғамға өз қызметінде артықшылық алу немесе сақтау мақсатында Қоғам атынан төлем жасауға, беруге, уәде беруге немесе жасауға, мүлік салуға, сыйлықтар беруге және т.б. тыйым салынады.

56. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері қоғамдық бірлестіктерге қатысқаны үшін ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес дербес жауапты болады.

А.15. Жауапкершілік

57. Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жауаптылықта болады.

58. Осы саясаттың талаптарын тиісінше орындамағаны үшін лауазымды тұлғалар, штаттық бөлімшелердің басшылары және қызметкерлер өз құзыреті шеңберінде жауапты болады.

59. Лауазымды адамдар мен штаттық бөлімшелердің басшылары бағынысты қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тәртіптік жауаптылықта болады.

60. Лауазымды адамдар мен қызметкерлер Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінде көзделген кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсынбағаны немесе егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, мұндай декларацияларда толық емес, анық емес мәліметтерді ұсынғаны үшін жауаптылықта болады.

61. Осы Саясатпен танысуды бақылау қоғамның штаттық бөлімшелерінің басшыларына жүктеледі.

62. Саясатқа өзгерістер, толықтырулар енгізу қажеттілігіне қарай жүзеге асырылады.

РАЗДЕЛ В

В.1. Общие положения

1. Настоящая Политика противодействия коррупции АО «Авиационная администрация Казахстана» (далее – Политика, Общество соответственно) разработана в соответствии с требованиями Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции» (далее – Закон) и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан, регулирующих отношения в сфере противодействия коррупции, а также Уставом Общества.

2. Политика разработана с учетом международного стандарта ISO 37001:2016 «Система менеджмента противодействия коррупции – Требования и руководство по применению» и отражает приверженность Общества, его должностных лиц и работников к высоким этическим стандартам, совершенствованию корпоративной культуры, следованию лучшим практикам корпоративного управления и поддержания деловой репутации Общества на должном уровне.

3. Политика является внутренним документом Общества, регламентирующим основные принципы, подходы и требования к организации внутреннего контроля в целях противодействия коррупции, определяет управленческие и организационные основы предупреждения коррупции и борьбы с ней.

4. Настоящая Политика устанавливает;

- 1) цели и задачи в области противодействия коррупции;
- 2) основные принципы противодействия коррупции;
- 3) требования антикоррупционного законодательства Республики Казахстан и обязательства по его исполнению;
- 4) комплекс мер по предупреждению и противодействию коррупции;
- 5) ответственность за соблюдение настоящей Политики.

5. Основной целью настоящей Политики является разработка и внедрение системных мер по выявлению, изучению, ограничению и устранению причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений, формированию антикоррупционной культуры и высоким стандартам поведения работников Общества.

В.2. Область применения

6. Настоящая Политика является обязательной для ознакомления, исполнения и неукоснительного соблюдения всеми должностными лицами и работниками Общества.

7. Политика размещается на официальном интернет-ресурсе (сайте) Общества для создания возможности партнерам и работникам Общества ознакомиться с системой и механизмом противодействия коррупции в Обществе.

8. К области применения Политики относятся ситуации, связанные с любыми формами коррупционного проявления и поведения, определенными

Политикой, в том числе получение, предложение взятки и иных выгод должностными лицами, работниками Общества и сотрудниками партнеров Общества напрямую или через третье лицо за предоставление определенных преимуществ.

В.3. Термины и определения

9. В настоящей Политике используются следующие термины и определения;

1) должностное лицо – член совета директоров акционерного общества, его исполнительного органа или лицо, единолично осуществляющее функции исполнительного органа акционерного общества;

2) работник – физическое лицо, состоящее в трудовых отношениях с Обществом и непосредственно выполняющее работу по трудовому договору;

3) конфликт интересов – противоречие между личными интересами работников Общества, лиц, приравненных к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, должностных лиц Общества и их должностными полномочиями, при котором личные интересы указанных лиц могут привести к неисполнению и (или) ненадлежащему исполнению ими своих должностных обязанностей;

4) коррупция – незаконное использование лицами, приравненными к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, должностными лицами Общества своих должностных (служебных) полномочий и связанных с ними возможностей в целях получения или извлечения лично или через посредников имущественных (неимущественных) благ и преимуществ для себя либо третьих лиц, а равно подкуп данных лиц путем предоставления благ и преимуществ;

5) лицо, приравненное к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций – служащие уполномоченной организации в сфере гражданской авиации, действующие в соответствии с законодательством Республики Казахстан об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации;

6) служащие уполномоченной организации в сфере гражданской авиации – работники уполномоченной организации в сфере гражданской авиации, занимающие должности первого руководителя и его заместителей, руководителей структурных подразделений и авиационных инспекторов;

7) близкие родственники – родители (родитель), дети, усыновители (удочерители), усыновленные (удочеренные), полнородные и неполнородные братья и сестры, бабушка, дедушка, внуки;

8) свойственники – полнородные и неполнородные братья и сестры, родители и дети супруга (супруги);

9) антикоррупционная политика – правовые, административные и организационные меры, направленные на снижение коррупционных рисков, повышение доверия общества к деятельности государственных органов, и иные меры в соответствии с Законом;

10) антикоррупционные ограничения – ограничения, установленные Законом и направленные на предупреждение коррупционных правонарушений;

11) коррупционное правонарушение – имеющее признаки коррупции противоправное виновное деяние (действие или бездействие), за которое законом установлена административная или уголовная ответственность;

12) противодействие коррупции – деятельность субъектов противодействия коррупции в пределах своих полномочий по предупреждению коррупции, в том числе по формированию антикоррупционной культуры в обществе, выявлению и устранению причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений, а также по выявлению, пресечению, раскрытию и расследованию коррупционных правонарушений и устранению их последствий;

13) коррупционный риск – возможность возникновения причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений;

14) предупреждение коррупции – деятельность субъектов противодействия коррупции по изучению, выявлению, ограничению и устранению причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений, путем разработки и внедрения системы превентивных мер;

15) уполномоченный орган по противодействию коррупции – государственный орган, осуществляющий формирование и реализацию антикоррупционной политики Республики Казахстан и координацию в сфере противодействия коррупции, а также предупреждение, выявление, пресечение, раскрытие и расследование коррупционных правонарушений, и его территориальные подразделения;

16) взяточничество – одна из разновидностей коррупции, наиболее опасный вид коррупционного преступления/правонарушения. Опасность его обусловлена тем, что оно нередко переплетается с совершением других корыстных преступлений. Понятием «взяточничество» охватывается три самостоятельных состава преступления: получение взятки, дача взятки и посредничество во взяточничестве;

17) штатные подразделения – департаменты, управления, не входящие в состав департамента.

В.4. Основные принципы противодействия коррупции

10. Противодействие коррупции осуществляется в Обществе на основе принципов:

1) нулевая терпимость к любым проявлениям коррупции – Общество придерживается принципа полного неприятия коррупции в любых формах и проявлениях при осуществлении своей деятельности. Принцип нулевой терпимости к любым проявлениям коррупции означает строгий запрет для работников и должностных лиц Общества, действующих от имени Общества или в его интересах, прямо или косвенно, лично или через какое-либо посредничество участвовать в коррупционных действиях;

2) неотвратимость наказания – Общество заявляет о неотвратимости наказания работников и должностных лиц Общества вне зависимости от занимаемой должности, стажа работы и иных условий в случае совершения ими коррупционных правонарушений;

3) приверженность и установление «тона сверху» - Совет директоров Общества, Генеральный директор и его заместители выполняют ключевую роль в формировании культуры нетерпимости к коррупции и создании в Обществе системы предупреждения и противодействия коррупции. Члены Совета директоров Общества, Генеральный директор и его заместители должны заявлять о непримиримом отношении к любым формам проявления коррупции и на всех уровнях, демонстрировать, соблюдать и реализовывать данный принцип на личном примере;

4) вовлеченность работников — Общество информирует своих должностных лиц и работников о положениях антикоррупционного законодательства РК и приветствует их активное участие в формировании и реализации антикоррупционных стандартов и процедур;

5) соразмерность процедур по предупреждению и противодействию коррупции – Общество разрабатывает и внедряет контрольные процедуры (мониторинг, анализ и т. д.), позволяющие снизить вероятность вовлечения Общества, ее должностных лиц и работников в коррупционную деятельность, соразмерно коррупционным рискам, которые могут возникнуть в деятельности Общества;

6) должная осмотрительность – Общество осуществляет проверку кандидатов для трудоустройства перед принятием решения о начале или продолжении трудовых отношений на предмет наличия коррупционных правонарушений и отсутствия конфликта интересов;

7) взаимодействие и координация — Общество обеспечивает взаимодействие и сотрудничество в области антикоррупционной деятельности с государственными органами, уполномоченным органом по противодействию коррупции, заинтересованными сторонами и партнерами.

В.5. Цель и задачи противодействия коррупции

11. Важнейшей целью Общества в области противодействия коррупции является формирования культуры абсолютной нетерпимости к коррупции в любых ее проявлениях, что означает приверженность работников и партнеров Общества идеям благонадежности и соблюдения требований.

Целью противодействия коррупции в Обществе является устранение коррупции и минимизация риска вовлечения должностных лиц и работников Общества в коррупционную деятельность.

12. Задачами настоящей Политики являются разработка и осуществление мер по предупреждению, пресечению, минимизации, ликвидации последствий коррупционных действий в Обществе.

Для достижения поставленной цели настоящая Политика предусматривает решение следующих задач:

- 1) формирование понимания нулевой терпимости к любым коррупционным проявлениям;
- 2) проведение разъяснительной работы с должностными лицами и работниками Общества на предмет соблюдения принципов и требований антикоррупционного законодательства Республики Казахстан, настоящей Политики, а также осуществлять адекватные процедуры по предупреждению и предотвращению коррупции;
- 3) формирование у работников Общества антикоррупционного сознания, характеризующегося нетерпимостью к коррупции во всех ее формах и проявлениях;
- 4) разработка и внедрение антикоррупционных мер, направленных на предупреждение и противодействие коррупции, минимизацию и (или) ликвидацию последствий коррупционных правонарушений;
- 5) выявление условий и причин, способствующих совершению коррупционных правонарушений, и устранение их последствий.

В.6. Требования антикоррупционного законодательства Республики Казахстан, а также соблюдение и обязательства по его исполнению

13. В соответствии с антикоррупционным законодательством Республики Казахстан, коррупционными преступлениями/правонарушениями, за которые предусмотрена ответственность, являются:

- 1) присвоение или растрата вверенного чужого имущества, совершенные должностным и приравненным к ним лицом, если данные деяния сопряжены с использованием им своего служебного положения;
- 2) легализация (отмывание) денег и (или) иного имущества, полученных преступным путем, совершенные с использованием им своего служебного положения;
- 3) злоупотребление должностными полномочиями, превышение власти или должностных полномочий;
- 4) незаконное участие в предпринимательской деятельности;
- 5) получение взятки, дача взятки, посредничество во взяточничестве;
- 6) служебный подлог;
- 7) бездействие по службе;
- 8) злоупотребление властью, превышение или бездействие власти;
- 9) халатность;
- 10) предоставление незаконного материального вознаграждения физическими и юридическими лицами;
- 11) получение лицом, приравненным к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций незаконного материального вознаграждения;
- 12) принятие на работу лиц, ранее совершивших коррупционное преступление.

Указанный перечень преступлений/правонарушений не ограничиваются перечисленными, это только основные статьи, предусматривающие ответственность за коррупционные правонарушения.

14. Обществом строго запрещаются любые формы коррупции и взяточничества в отношениях с работниками, партнерами, государством и третьими лицами. Работникам и должностным лицам Общества запрещается предложение любых незаконных выгод третьим лицам, в том числе, если по мнению работника это приведет к получению Обществом преимуществ. Также запрещаются любые формы неофициальных платежей за упрощение формальностей. Данные платежи могут представлять собой небольшие незаконные вознаграждения, получаемые или передаваемые должностными лицами, работниками и третьими лицами за упрощение или ускорение необходимых процедур.

15. Служащие уполномоченной организации в сфере гражданской авиации не могут занимать должность, находящуюся в непосредственной подчиненности должности, занимаемой их близкими родственниками и свойственниками, а также иметь в непосредственном подчинении близких родственников, супруга (супругу) и (или) свойственников.

Лица, являющиеся кандидатами на должность, связанную с выполнением функций, приравненных к государственной, обязаны в письменной форме уведомить Департамента по персоналу, о работающих в Обществе близких родственниках и свойственниках. Также если между двумя работниками Общества, один из которых является подчиненным другого, возникли отношения родства, работники обязаны сообщить об этом в Департамент по персоналу, для избежания конфликта интересов.

Лица, нарушающие указанные требования, если они добровольно в течение трех месяцев с момента обнаружения указанного нарушения его не устранят, подлежат переводу на должности, исключаяющие такую подчиненность, а при невозможности такого перевода один из этих служащих подлежит увольнению с должности или иному освобождению от указанных функций.

Для недопущения конфликта интересов исключить кураторства, рассмотрение планов корректирующих действий и выезды в служебные командировки для проведения сертификационного обследования и инспекционных проверок в отечественных организациях гражданской авиации должностными лицами и работниками Общества, которые ранее работали в организациях гражданской авиации и были приняты на работу не менее 1 (одного) года.

16. Должностным лицам и работникам Общества запрещается участвовать в закупках в том числе в государственных закупках по приобретению товаров работ и услуг, также принимать участие в закупках через своих доверенных лиц (друзей, и лиц состоящих в взаимоотношениях личного характера), близких родственников, свойственников, аффилированных лиц и иных третьих лиц, посредством которых может быть оказано влияние на итоги закупок, если Общество является организатором данных закупок.

17. Должностные лица, лица, приравненных к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, работники и их семьи не вправе получать материальное вознаграждение, подарки или услуги, предоставляемые за действия (бездействие) указанных лиц в пользу лиц, предоставивших материальное вознаграждение, подарки или услуги, если такие действия (бездействие) входят в служебные полномочия указанных лиц.

Примечание. Под членами семьи указанных лиц, понимаются супруг (супруга), родители, дети, в том числе совершеннолетние, и лица, находящиеся на иждивении и постоянно проживающие с ним.

Деньги, поступившие на счета указанных лиц в п.17 настоящей Политики, и (или) членов их семей без их ведома, не более чем в двухнедельный срок после их обнаружения подлежат перечислению в республиканский бюджет с представлением объяснения в соответствующий орган государственных доходов об обстоятельствах поступления таких средств.

Подарки, подаренные на официальных мероприятиях и подарки, поступившие без ведома указанных лиц в пункте 17 настоящей Политики, и (или) членов их семей, подлежат безвозмездной передаче уполномоченному органу по управлению государственным имуществом в течение семи календарных дней со дня получения подарка либо со дня, когда лицу, стало известно о получении подарка, а оказанные указанным лицам в пункте 17 настоящей Политики при тех же обстоятельствах услуги должны быть оплачены (при условии их платности) путем перечисления денег в республиканский бюджет в течение семи календарных дней со дня оказания услуги либо со дня, когда лицу, стало известно об оказании услуги.

Лица указанные в пункте 17 настоящей Политики, передавшие подарок уполномоченному органу по управлению государственным имуществом, вправе выкупить его по стоимости, определенной в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об оценочной деятельности в Республике Казахстан», на основании договора купли-продажи, заключаемого с уполномоченным органом по управлению государственным имуществом.

18. Должностным лицам и работникам запрещается выезжать в неоплачиваемые Обществом служебные командировки (за счет принимающей стороны, отечественных организаций гражданской авиации и за свой счет), для избежания и недопущения коррупционных рисков и проявлений. Служебные командировки должностных лиц и работников, оформляются и возмещаются в соответствии с утвержденными «Правилами о командировании работников Акционерного общества «Авиационная администрация Казахстана»» (Приказ №19/132 от 14.02.2023).

Исключением являются оформление и возмещение служебных командировок по специальным программам, проводимым или организованным Международными организациями в сфере гражданской авиации.

19. Запрещается осуществление должностными лицами и работниками Общества кураторства, аудита, сертификационного обследования, инспекторской проверки и иной проверки, когда решение одного работника – близкого

родственника оказывает влияние на работу другого работника – близкого родственника.

20. Все работники Общества обязаны соблюдать нормы и требования законодательства Республики Казахстан, настоящей Политики и других внутренних документов, регламентирующих вопросы противодействия коррупции. Генеральный директор, заместители Генерального директора и руководители штатных подразделений не могут требовать от подчиненных работников нарушения законодательства и настоящей Политики. При наличии таких требований работник обязан незамедлительно сообщить об этом старшему инспектору по комплаенс и внутренней безопасности или в уполномоченный орган по противодействию коррупции.

21. Работники, в случае если они располагают информацией о готовящемся, совершаемом или совершенном коррупционном правонарушении, обязаны принять необходимые меры по предотвращению и прекращению такого правонарушения, в том числе незамедлительно в письменной форме информировать вышестоящего руководителя и (или) Генерального директора, заместителей Генерального директора и (или) старшего инспектора по комплаенс и внутренней безопасности. Вышестоящий руководитель, руководство Общества и старший инспектор по комплаенс и внутренней безопасности обязаны принять меры, по поступившему сообщению, о коррупционном правонарушении в соответствии с законами Республики Казахстан и внутренними документами Общества.

22. Все руководители, должностные лица и работники Общества обязаны сообщить старшему инспектору по комплаенс и внутренней безопасности о любых фактах нарушения требований настоящей Политики и законодательства, либо о невозможности их соблюдения.

23. За несоблюдение требований настоящей Политики и законодательства в области противодействия коррупции устанавливается ответственность в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

24. Должностными лицами и работниками при выполнении своих должностных обязанностей должны строго соблюдаться следующие нормы поведения:

1) выполнять требования законодательства Республики Казахстан и настоящей Политики;

2) быть честными и порядочными в деловых отношениях, воздерживаться от любых недобросовестных способов выполнения должностных обязанностей;

3) не допускать совершение действий, способных дискредитировать Общество;

4) не использовать в личных целях служебное положение и конфиденциальную информацию, материальные и нематериальные активы Общества;

5) не допускать неправомерных действий, либо действий, которые могут вызвать подозрения относительно их правомерности и этичности;

6) поддерживать и требовать от коллег соблюдения высокой правовой антикоррупционной культуры;

7) воздерживаться от оказания содействия кому-либо в ходе осуществлении служебной деятельности и (или) иной деятельности, связанной с извлечением дохода;

8) не склонять других работников Общества к совершению коррупционных правонарушений и не поощрять такие действия;

9) не осуществлять должностные обязанности при наличии конфликта интересов.

В.7. Комплекс мер по предупреждению и противодействию коррупции

25. К мерам по предупреждению и противодействию коррупции относятся (не ограничиваются перечисленными):

- 1) антикоррупционный мониторинг;
- 2) внутренний анализ коррупционных рисков;
- 3) антикоррупционные ограничения;
- 4) предотвращение и разрешение конфликта интересов;
- 5) меры в области управления персоналом.

В.8. Антикоррупционный мониторинг

26. Антикоррупционный мониторинг – деятельность по сбору, обработке, обобщению, анализу и оценке информации, касающейся эффективности антикоррупционной политики, состояния правоприменительной практики в сфере противодействия коррупции, а также восприятия и оценки уровня коррупции обществом.

Антикоррупционный мониторинг делится на два вида:

- 1) комплексный;
- 2) тематический.

Комплексный антикоррупционный мониторинг проводится уполномоченным органом и его территориальными подразделениями.

Тематический антикоррупционный мониторинг проводится уполномоченным органом, его территориальными подразделениями и иными субъектами противодействия коррупции (в том числе квазигосударственным сектором, т. е. Обществом).

При проведении тематического антикоррупционного мониторинга оценивается правоприменительная практика по вопросам противодействия коррупции в Обществе. Задачей тематического антикоррупционного мониторинга является изучение проблемных вопросов, способствующих проявлениям коррупции в Обществе.

27. Источниками для проведения антикоррупционного мониторинга являются:

- 1) данные органов правовой статистики;
- 2) обращения физических и юридических лиц по вопросам противодействия коррупции, в том числе на горячую линию;
- 3) сведения неправительственных и международных организаций;

- 4) данные социологических опросов по вопросам противодействия коррупции;
- 5) публикации в средствах массовой информации;
- 6) результаты проведенных внутренних и внешних аудитов и ревизий Общества;
- 7) результаты проведенных анализов коррупционных рисков Общества;
- 8) иные не запрещенные источники информации.

28. Результаты антикоррупционного мониторинга оформляются по установленной форме Правил проведения антикоррупционного мониторинга (утвержденных приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по противодействию коррупции от 28 января 2020 года №22).

29. Результаты антикоррупционного мониторинга могут являться основанием для проведения анализа коррупционных рисков, а также совершенствования мер, направленных на формирование антикоррупционной культуры.

В.9. Внутренний анализ коррупционных рисков

30. Внутренний анализ коррупционных рисков проводится в соответствии с пунктом 5 статьи 8 Закона в целях выявления и изучения причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений.

31. Типовой порядок проведения внутреннего анализа коррупционных рисков определяется уполномоченным органом по противодействию коррупции (в соответствии с утвержденными Типовыми правилами проведения внутреннего анализа коррупционных рисков и Методическим рекомендациям по проведению внутреннего анализа коррупционных рисков).

32. Основанием для проведения внутреннего анализа коррупционных рисков является решение (приказ) Генерального директора Общества, при его отсутствии – лица, исполняющего его обязанности либо замещающего его должность.

33. Объектом внутреннего анализа коррупционных рисков является деятельность штатных подразделений Общества.

34. Внутренний анализ коррупционных рисков проводится на принципах:

- 1) объективности;
- 2) достоверности;
- 3) прозрачности;
- 4) всесторонности.

35. Этапами проведения внутреннего анализа коррупционных рисков являются:

- 1) сбор и анализ информации об объекте анализа в соответствии с направлениями, предусмотренными пунктом 11 Типовых правил;
- 2) подготовка аналитической справки в соответствии с пунктами 18, 19, 20 и 21 Типовых правил;
- 3) определение должностей, подверженных коррупционным рискам, с формированием их перечня;

4) принятие мер по устранению коррупционных рисков в соответствии с утвержденным планом мероприятий согласно пункту 25 Типовых правил.

36. Анализ коррупционных рисков проводится не реже 1 (одного) раза в год и во всех штатных подразделениях Общества, согласно ежегодному утвержденному графику проведения.

37. Аналитическая справка с рекомендациями по устранению выявленных коррупционных рисков вносится Генеральному директору Общества при его отсутствии – лицу, исполняющему его обязанности либо замещающему его должность, для рассмотрения и принятия соответствующих мер.

38. Результаты внутреннего анализа коррупционных рисков и информация о принятых (принимаемых) мерах по устранению выявленных коррупционных рисков, в том числе аналитическая справка размещаются на интернет-ресурсе Общества, за исключением информации с ограниченным доступом.

В.10. Антикоррупционные ограничения

39. В целях недопущения должностными лицами и лицами, приравненные к лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций, совершения действий, которые могут привести к использованию ими своих полномочий в личных, групповых и иных неслужебных интересах, указанные лица, принимают на себя в соответствии со статьей 12 Закона антикоррупционные ограничения по:

1) осуществлению деятельности, не совместимой с выполнением государственных функций;

2) недопустимости совместной работы близких родственников, супругов и свойственников;

3) использованию служебной и иной информации, не подлежащей официальному распространению, в целях получения или извлечения имущественных и неимущественных благ и преимуществ;

4) принятию материального вознаграждения, подарков или услуг за действия (бездействие) в пользу лиц, их предоставивших, если такие действия входят в служебные полномочия указанных лиц в п.17 настоящей Политики;

5) открытию и владению счетами (вкладами) в иностранных банках, расположенных за пределами Республики Казахстан, хранению наличных денег и ценностей в иностранных банках, расположенных за пределами Республики Казахстан.

40. Согласие, на принятие антикоррупционных ограничений фиксируется антикоррупционным комплаенсом Общества с последующей передачей в Департамент по персоналу.

41. Непринятие антикоррупционных ограничений, влечет отказ в приеме на должность либо увольнение (освобождение от занимаемой должности), их несоблюдение является основанием для увольнения (освобождения от занимаемой должности).

В.11. Предотвращение и разрешение конфликта интересов

42. Должностным лицам, лицам, уполномоченным на выполнение государственных функций и работникам Общества запрещается осуществлять должностные обязанности, если имеется конфликт интересов. Указанные лица должны принимать меры по предотвращению и разрешению конфликта интересов.

43. Лица, указанные в пункте 42 настоящей Политики, обязаны в письменной форме уведомить непосредственного руководителя штатного подразделения либо Генерального директора, заместителей Генерального директора или старшего инспектора по комплаенс и внутренней безопасности, о возникшем конфликте интересов или о возможности его возникновения, как только им станет об этом известно.

Непосредственный руководитель штатного подразделения либо Генеральный директор, заместители Генерального директора по обращениям лиц, указанных в пункте 42 настоящей Политики, или при получении информации из других источников обязаны своевременно принимать следующие меры по предотвращению и урегулированию конфликта интересов:

1) отстранить лиц, указанных в пункте 42 настоящей Политики, от исполнения должностных обязанностей и поручить другому лицу исполнение должностных обязанностей по вопросу, в связи с которым возник или может возникнуть конфликт интересов;

2) изменить должностные обязанности;

3) принять иные меры по устранению конфликта интересов.

44. Конфликт интересов возникает в ситуации, когда личная заинтересованность (прямая или косвенная) лиц, указанных в пункте 42 настоящей Политики, влияет или может повлиять на объективность и добросовестность выполнения ими должностных обязанностей, способное причинить вред правам и законным интересам Общества, третьих лиц или государства.

Под личной заинтересованностью понимается возможность получения лицами, указанными в пункте 42 настоящей Политики, от третьих лиц доходов в виде денежных средств, ценностей, иного имущества или услуг имущественного характера, иных имущественных прав или выгод для себя или для третьих лиц за неисполнение или недобросовестное исполнение своих должностных обязанностей.

В.12. Меры в области управления персоналом

45. Обществом проводится проверка кандидатов, претендующих на занятие вакантных должностей до их принятия на работу.

46. В соответствии с антикоррупционным законодательством и Трудовым кодексом РК, не допускается трудоустройство лиц, совершивших коррупционные преступления.

47. Все кандидаты на должности обязаны в письменной форме уведомить о работающих в Обществе близких родственниках, свойственниках.

48. Результаты проведенных проверок должны использоваться при принятии решений о назначении кандидатов на вакантные должности. При наличии отрицательных результатов проверки решение о выборе кандидатов должно быть аргументировано и задокументировано в целях обеспечения прозрачности принятого решения.

49. Условиями трудовых договоров должностных лиц, лиц, уполномоченных на выполнение государственных функций и работников Общества предусматриваются обязательства и ответственность за соблюдение указанными лицами антикоррупционного законодательства, а также возможность применения мер дисциплинарного взыскания за нарушение таких обязательств. Условиями трудовых договоров руководителей штатных подразделений предусматривается ответственность за совершение подчиненными коррупционных и иных правонарушений.

50. Все принимаемые работники должны быть в разумный срок ознакомлены с требованиями настоящей Политики и подписать обязательство о ее соблюдении, если оно не предусмотрено условиями трудового договора.

В.13. Оказание спонсорской и благотворительной помощи

51. Уставом Общества не предусмотрено осуществление благотворительной деятельности, в связи с чем Общество не вправе оказывать спонсорскую и благотворительную помощь. Должностным лицам и работникам Общества запрещается осуществление такой деятельности от имени Общества.

В.14. Участие в политической деятельности

52. Общество не участвует в политической деятельности и не состоит в членстве политических и общественных объединений.

53. Общество не осуществляет самостоятельно или через своих должностных лиц и работников финансирование политических партий, общественных объединений в целях получения или сохранения преимущества в своей деятельности.

54. Должностные лица и работники Общества вправе участвовать от своего имени в общественных объединениях, созданных в соответствии с действующим законодательством РК, а также в международных общественных объединениях, целью которых не является получение или сохранение преимущества для Общества в своей деятельности.

55. Должностным лицам и работникам Общества при участии в общественных объединениях запрещается предлагать, давать, обещать, или совершать платежи, вносить имущество, дарить подарки и т. д. от имени Общества с целью получения или сохранения преимущества для Общества в своей деятельности.

56. Должностные лица и работники Общества самостоятельно несут ответственность в соответствии с действующим законодательством РК за участие в общественных объединениях.

В.15. Ответственность

57. Должностные лица и работники Общества несут установленную законодательством Республики Казахстан ответственность за совершение коррупционных правонарушений.

58. Ответственность за ненадлежащее исполнение требований настоящей Политики несут должностные лица, руководители штатных подразделений и работники в рамках своей компетенции.

59. Должностные лица и руководители штатных подразделений несут дисциплинарную ответственность в соответствии с законами Республики Казахстан за неисполнение или ненадлежащее исполнение должностных обязанностей по предупреждению совершения коррупционных правонарушений подчиненными работниками.

60. Должностные лица и работники несут ответственность, предусмотренную Кодексом Республики Казахстан об административных правонарушениях, за непредставление декларации о доходах и имуществе или представление неполных, недостоверных сведений в таких декларациях, если в содеянном не содержатся признаки уголовно наказуемого деяния.

61. Контроль за ознакомлением с настоящей Политикой возлагается на руководителей штатных подразделений Общества.

62. Внесение изменений, дополнений в Политику осуществляется по мере необходимости.

SECTION C

C.1. General provisions

1. This Anti-Corruption Policy of JSC Aviation Administration of Kazakhstan (hereinafter referred to as the Policy, the Company, respectively) has been developed in accordance with the requirements of the Law of the Republic of Kazakhstan "On Combating Corruption" (hereinafter referred to as the Law) and other regulatory legal acts of the Republic of Kazakhstan regulating relations in the field of combating corruption, as well as the Charter of the Company.

2. The Policy is developed taking into account the international standard ISO 37001:2016 "Anti-Corruption Management System - Requirements and Application Guidelines" and reflects the commitment of the Company, its officials and employees to high ethical standards, improving corporate culture, following the best practices of corporate governance and maintaining the Company's business reputation at the proper level.

3. The Policy is an internal document of the Company regulating the basic principles, approaches and requirements to the organization of internal control in order to combat corruption, determines the management and organizational basis for preventing and combating corruption.

4. This Policy establishes:

- 1) anti-corruption goals and objectives;
- 2) basic principles of anti-corruption;
- 3) requirements of anti-corruption legislation of the Republic of Kazakhstan and obligations to fulfill it;
- 4) a set of measures to prevent and combat corruption;
- 5) responsibility for compliance with this Policy.

5. The main purpose of this Policy is to develop and implement systemic measures to identify, study, limit and eliminate the causes and conditions that contribute to the commission of corruption offenses, the formation of an anti-corruption culture and high standards of behavior of the Company's employees.

C.2. Scope

6. This Policy shall be binding on all officers and employees of the Company.

7. The Policy is posted on the official website of the Company to enable the Company's partners and employees to familiarize themselves with the anti-corruption system and mechanism in the Company.

8. The scope of application of the Policy includes situations related to any forms of corruption and behavior defined by the Policy, including receiving, offering bribes and other benefits by officials, employees of the Company and employees of the Company's partners directly or through a third party for providing certain benefits.

C.3. Terms and Definitions

9. The following terms and definitions are used in this Policy.

1) official - a member of the board of directors of the joint-stock company, its executive body or a person solely exercising the functions of the executive body of the joint-stock company.

2) an employee is an individual who is in an employment relationship with the Company and directly performs work under an employment contract.

3) conflict of interests is a conflict between the personal interests of the Company's employees, persons equated to persons authorized to perform state functions, Company's officials and their official powers, in which the personal interests of these persons may lead to non-fulfillment and (or) improper fulfillment of their official duties.

4) corruption - illegal use by persons equated to persons authorized to perform state functions, Company officials of their official (official) powers and related opportunities in order to obtain or extract personally or through intermediaries' property (non-property) benefits and advantages for themselves or third parties, as well as bribery of these persons by providing benefits and advantages;

5) a person equated to persons authorized to perform state functions - employees of an authorized organization in the field of civil aviation, acting in accordance with the legislation of the Republic of Kazakhstan on the use of airspace of the Republic of Kazakhstan and aviation activities.

6) employees of the authorized organization in the field of civil aviation - employees of the authorized organization in the field of civil aviation, holding the positions of the first head and his deputies, heads of structural divisions and aviation inspectors.

7) close relatives - parents (parent), children, adoptive parents (adoptive parents), adopted (adopted), full and half-siblings, grandfather, grandmother, grandchildren.

8) characteristic - full and half-siblings, parents and children of the spouse (spouse);

9) anti-corruption policy - legal, administrative and organizational measures aimed at reducing corruption risks, increasing public confidence in the activities of state bodies, and other measures in accordance with the Law;

10) anti-corruption restrictions - restrictions established by the Law and aimed at preventing corruption offenses;

11) corruption offense - an illegal guilty act (action or inaction) that has signs of corruption, for which administrative or criminal liability is established by law;

12) anti-corruption - activities of anti-corruption entities within their powers to prevent corruption, including the formation of an anti-corruption culture in society, the identification and elimination of the causes and conditions conducive to the commission of corruption offenses, as well as to identify, suppress, disclose and investigate corruption offenses and eliminate their consequences;

13) corruption risk - the possibility of the occurrence of causes and conditions conducive to the commission of corruption offenses;

14) prevention of corruption - activities of anti-corruption entities to study, identify, limit and eliminate the causes and conditions conducive to the commission of corruption offenses by developing and implementing a system of preventive measures;

15) the authorized body for combating corruption is the state body responsible for the formation and implementation of the anti-corruption policy of the Republic of Kazakhstan and coordination in the field of combating corruption, as well as the prevention, detection, suppression, disclosure and investigation of corruption offenses, and its territorial divisions;

16) bribery is one of the types of corruption, the most dangerous type of corruption crime/offense. Its danger is due to the fact that it is often intertwined with the commission of other mercenary crimes. The concept of "bribery" covers three independent *corpus delicti*: taking a bribe, giving a bribe and mediation in bribery;

17) staff units - departments, departments that are not part of the department.

C.4. Anti-Corruption Fundamentals

10. Anti-corruption is carried out in the Company on the basis of the following principles:

1) zero tolerance to any manifestations of corruption - the Company adheres to the principle of complete rejection of corruption in any form and manifestations in the implementation of its activities. The principle of zero tolerance to any manifestations of corruption means a strict prohibition for employees and officials of the Company acting on behalf of the Company or in its interests, directly or indirectly, personally or through any mediation, participate in corrupt practices;

2) inevitability of punishment - the Company declares the inevitability of punishment of employees and officials of the Company regardless of their position, length of service and other conditions in the event of corruption offenses;

3) commitment and establishment of a "tone from above" - the Board of Directors of the Company, the General Director and his deputies play a key role in creating a culture of intolerance to corruption and creating a system for preventing and combating corruption in the Company. Members of the Company's Board of Directors, the General Director and his deputies shall declare an implacable attitude to any forms of corruption at all levels, demonstrate, observe and implement this principle by personal example;

4) employee involvement - the Company informs its officials and employees about the provisions of the anti-corruption legislation of the Republic of Kazakhstan and welcomes their active participation in the formation and implementation of anti-corruption standards and procedures;

5) proportionality of anti-corruption procedures - the Company develops and implements control procedures (monitoring, analysis, etc.) to reduce the likelihood of involvement of the Company, its officials and employees in corruption activities, in proportion to corruption risks that may arise in the Company's activities;

6) due diligence - the Company checks candidates for employment before making a decision on the beginning or continuation of labor relations for corruption offenses and the absence of a conflict of interest;

7) interaction and coordination - the Company ensures interaction and cooperation in the field of anti-corruption activities with state bodies, the authorized anti-corruption body, stakeholders and partners.

C.5. Purpose and objectives of anti-corruption

11. The most important goal of the Company in the field of anti-corruption is the formation of a culture of zero tolerance to corruption in any of its manifestations, which means the commitment of employees and partners of the Company to the ideas of reliability and compliance with requirements.

The purpose of combating corruption in the Company is to eliminate corruption and minimize the risk of involving officials and employees of the Company in corruption activities.

12. The objectives of this Policy are to develop and implement measures to prevent, suppress, minimize, eliminate the consequences of corruption actions in the Company.

To achieve this goal, this Policy provides for the following tasks:

1) formation of an understanding of zero tolerance for any corruption manifestations.

2) conducting explanatory work with officials and employees of the Company in order to comply with the principles and requirements of the anti-corruption legislation of the Republic of Kazakhstan, this Policy, as well as to carry out adequate procedures to prevent and prevent corruption.

3) formation of anti-corruption consciousness among the Company's employees characterized by intolerance to corruption in all its forms and manifestations.

4) development and implementation of anti-corruption measures aimed at preventing and countering corruption, minimizing and (or) eliminating the consequences of corruption offenses.

5) identification of conditions and reasons contributing to the commission of corruption offenses, and elimination of their consequences.

C.6. Requirements of anti-corruption legislation of the Republic of Kazakhstan, as well as compliance and obligations for its implementation

13. In accordance with the anti-corruption legislation of the Republic of Kazakhstan, corruption crimes/offenses for which liability is provided are;

1) embezzlement or embezzlement of someone else's entrusted property, committed by an official and an equivalent person, if these acts are associated with the use of his official position;

2) legalization (laundering) of money and (or) other property obtained by criminal means, committed using his official position;

3) abuse of office, abuse of power or official powers;

4) illegal participation in entrepreneurial activity;

5) receiving a bribe, giving a bribe, mediation in bribery;

- 6) official forgery;
- 7) inaction in the service;
- 8) abuse of power, excess or inaction of power;
- 9) negligence;
- 10) provision of illegal material remuneration by individuals and legal entities;
- 11) receipt by a person equated to persons authorized to perform state functions of illegal material remuneration;
- 12) employment of persons who have previously committed a corruption crime.

This list of crimes/offenses is not limited to those listed; these are only the main articles providing for liability for corruption offenses;

14. The Company strictly prohibits any form of corruption and bribery in relations with employees, partners, the state and third parties. Employees and officers of the Company are prohibited from offering any illegal benefits to third parties, including if, in the opinion of the employee, this leads to the Company receiving benefits. Any form of informal payments for simplifying formalities is also prohibited. These payments may be small illegal fees received or transferred by officials, employees and third parties for simplifying or speeding up the necessary procedures.

15. Employees of an authorized organization in the field of civil aviation cannot hold a position that is directly subordinate to the position held by their close relatives and relatives, as well as have close relatives, spouse and (or) relatives directly subordinate.

Persons who are candidates for a position related to the performance of functions equivalent to the state one shall notify the HR Department in writing about close relatives and relatives working in the Company. Also, if two employees of the Company, one of whom is a subordinate of the other, have a relationship, employees are obliged to report this to the HR Department in order to avoid conflicts of interest.

Persons violating these requirements, if they do not voluntarily eliminate it within three months from the date of detection of this violation, are subject to transfer to positions that exclude such subordination, and if such a transfer is impossible, one of these employees is subject to dismissal from office or other dismissal from these functions.

To avoid conflicts of interest, exclude supervision, consideration of corrective action plans and business trips for certification surveys and inspections in domestic civil aviation organizations by officials and employees of the Company who previously worked in civil aviation organizations and were hired for at least 1 (one) year.

16. Officials and employees of the Company are prohibited from participating in procurement, including in public procurement for the purchase of goods, works and services, as well as to participate in procurement through their proxies (friends, and persons in personal relationships), close relatives, relatives, affiliates and other third parties, through which the procurement results may be influenced, if the Company is the organizer of such procurement.

17. Officials, persons equated to persons authorized to perform state functions, employees and their families are not entitled to receive material remuneration, gifts or services provided for the actions (inaction) of these persons in favor of persons who

provided material remuneration, gifts or services, if such actions (inaction) are included in the official powers of these persons.

Note: The family members of these persons mean the spouse, parents, children, including adults, and persons who are dependent and permanently residing with him.

The money received in the accounts of these persons in paragraph 17 of this Policy, and (or) members of their families without their knowledge, within no more than two weeks after their discovery, shall be transferred to the republican budget with an explanation to the relevant state revenue body about the circumstances of the receipt of such funds.

Gifts presented at official events and gifts received without the knowledge of the specified persons in paragraph 17 of this Policy, and (or) members of their families are subject to gratuitous transfer to the authorized body for state property management within seven calendar days from the date of receipt of the gift or from the date when the person became aware of the receipt of the gift, and the services provided to these persons in paragraph 17 of this Policy under the same circumstances must be paid (subject to their payment) by transferring money to the republican budget within seven calendar days from the date of the service or from the day when the person became aware of the service.

Persons specified in Clause 17 of this Policy who transferred a gift to the authorized body for state property management have the right to redeem it at the cost determined in accordance with the Law of the Republic of Kazakhstan "On Appraisal Activities in the Republic of Kazakhstan" on the basis of a sale and purchase agreement concluded with the authorized body for state property management.

18. Officials and employees are prohibited from traveling on business trips unpaid by the Company (at the expense of the receiving party, domestic civil aviation organizations and at their own expense) in order to avoid and prevent corruption risks and manifestations. Official business trips of officials and employees are issued and reimbursed in accordance with the approved "Rules on business trips of employees of Aviation Administration of Kazakhstan Joint Stock Company" (Order No. 19/132 dated 14.02.2023).

An exception is the registration and reimbursement of business trips under special programs conducted or organized by international organizations in the field of civil aviation.

19. It is prohibited for officials and employees of the Company to conduct supervision, audit, certification examination, inspection and other verification when the decision of one employee - a close relative affects the work of another employee - a close relative.

20. All employees of the Company are obliged to comply with the norms and requirements of the legislation of the Republic of Kazakhstan, this Policy and other internal documents regulating anti-corruption issues. The General Director, Deputy General Directors and heads of staff units may not require subordinate employees to violate the law and this Policy. If such requirements exist, the employee shall immediately inform the Compliance Officer and internal security or to the authorized anti-corruption body.

21. Employees, if they have information about an impending, committed or committed corruption offense, are obliged to take the necessary measures to prevent and stop such an offense, including immediately informing in writing the superior and/or Director General, Deputy Directors General and/or senior compliance and internal security inspector. The superior manager, the management of the Company and the senior compliance and internal security inspector are obliged to take measures upon a report of a corruption offense in accordance with the laws of the Republic of Kazakhstan and internal documents of the Company.

22. All managers, officials and employees of the Company shall inform the Chief Compliance and Internal Security Inspector about any facts of violation of the requirements of this Policy and legislation, or about the impossibility to comply with them.

23. Liability is established for non-compliance with the requirements of this Policy and anti-corruption legislation in accordance with the internal documents of the Company and the legislation of the Republic of Kazakhstan.

24. When performing their duties, officials and employees shall strictly observe the following standards of conduct;

1) comply with the requirements of the legislation of the Republic of Kazakhstan and this Policy;

2) be honest and decent in business relations, refrain from any unfair methods of performing official duties;

3) prevent actions that may discredit the Company;

4) not to use for personal purposes the official position and confidential information, material and intangible assets of the Company;

5) prevent illegal actions or actions that may raise suspicions about their legality and ethics;

6) support and require colleagues to comply with a high legal anti-corruption culture;

7) refrain from assisting someone in the performance of official activities and/or other activities related to the extraction of income;

8) not to incite other employees of the Company to commit corruption offenses and not to encourage such actions;

9) not to carry out official duties in the presence of a conflict of interest.

C.7. Set of measures to prevent and combat corruption

25. Anti-corruption measures include (but are not limited to);

1) anti-corruption monitoring;

2) internal analysis of corruption risks;

3) anti-corruption restrictions;

4) prevention and resolution of conflicts of interest;

5) measures in the field of personnel management.

C.8. Anti-corruption monitoring

26. Anti-corruption monitoring - activities to collect, process, summarize, analyze and evaluate information related to the effectiveness of anti-corruption policy, the state of law enforcement practice in the field of combating corruption, as well as the perception and assessment of the level of corruption by society.

Anti-corruption monitoring is divided into two types:

- 1) complex.
- 2) thematic.

Comprehensive anti-corruption monitoring is carried out by the authorized body and its territorial divisions.

Thematic anti-corruption monitoring is carried out by the authorized body, its territorial divisions and other anti-corruption actors (including the quasi-public sector, i.e. Society).

When conducting thematic anti-corruption monitoring, law enforcement practice on anti-corruption issues in the Company is assessed. The task of thematic anti-corruption monitoring is to study problematic issues contributing to the manifestations of corruption in the Company.

27. Sources for anti-corruption monitoring are:

- 1) data of legal statistics bodies.
- 2) appeals of individuals and legal entities on anti-corruption issues, including to the hotline.
- 3) information from non-governmental and international organizations.
- 4) data from opinion polls on anti-corruption issues.
- 5) publications in mass media.
- 6) results of internal and external audits and audits of the Company.
- 7) results of the Company's corruption risk analysis.
- 8) other non-prohibited sources of information.

28. The results of anti-corruption monitoring are drawn up in accordance with the established form of the Rules for Anti-Corruption Monitoring (approved by order of the Chairman of the Anti-Corruption Agency of the Republic of Kazakhstan No. 22 dated January 28, 2020).

29. The results of anti-corruption monitoring may be the basis for conducting an analysis of corruption risks, as well as improving measures aimed at creating an anti-corruption culture.

C.9. Internal corruption risk analysis

30. Internal analysis of corruption risks is carried out in accordance with paragraph 5 of Article 8 of the Law in order to identify and study the causes and conditions conducive to the commission of corruption offenses.

31. The standard procedure for conducting an internal analysis of corruption risks is determined by the authorized anti-corruption body (in accordance with the approved Standard Rules for Conducting an Internal Analysis of Corruption Risks and

Methodological Recommendations for Conducting an Internal Analysis of Corruption Risks).

32. The basis for conducting an internal analysis of corruption risks is the decision (order) of the General Director of the Company, in his absence - the person performing his duties or replacing his position.

33. The object of internal analysis of corruption risks is the activities of the Company's staff units.

34. Internal analysis of corruption risks is carried out on the principles of;

- 1) objectivity;
- 2) reliability;
- 3) transparency;
- 4) comprehensiveness.

35. The stages of conducting an internal analysis of corruption risks are;

1) collection and analysis of information on the object of analysis in accordance with the directions provided for in paragraph 11 of the Model Rules;

2) preparation of an analytical report in accordance with paragraphs 18, 19, 20 and 21 of the Model Regulations;

3) determination of positions subject to corruption risks, with formation of their list;

4) taking measures to eliminate corruption risks in accordance with

with an approved action plan in accordance with paragraph 25 of the Model Regulations.

36. Analysis of corruption risks shall be carried out at least 1 (once) a year and in all staff divisions of the Company according to the annual approved schedule.

37. An analytical certificate with recommendations for eliminating the identified corruption risks shall be made to the General Director of the Company in his absence - to the person performing his duties or replacing his position, for consideration and taking appropriate measures.

38. The results of the internal analysis of corruption risks and information on the measures taken (taken) to eliminate the identified corruption risks, including an analytical report, are posted on the Company's Internet resource, with the exception of information with limited access.

C.10. Anti-corruption restrictions

39. In order to prevent officials and persons equated to persons authorized to perform state functions from performing actions that may lead to the use of their powers in personal, group and other non-official interests, these persons assume anti-corruption restrictions in accordance with Article 12 of the Law on;

- 1) carrying out activities incompatible with the performance of state functions;
- 2) inadmissibility of joint work of close relatives, spouses and relatives;
- 3) use of official and other information not subject to official distribution in order to obtain or extract property and non-property benefits and advantages;

4) acceptance of material remuneration, gifts or services for actions (inaction) in favor of the persons who provided them, if such actions are included in the official powers of the specified persons in clause 17 of this Policy;

5) opening and holding accounts (deposits) in foreign banks located outside the Republic of Kazakhstan, keeping cash and valuables in foreign banks located outside the Republic of Kazakhstan.

40. Consent to the adoption of anti-corruption restrictions shall be recorded by the Company's anti-corruption compliance with subsequent transfer to the HR Department.

41. Failure to accept anti-corruption restrictions entails refusal to accept the position or dismissal (dismissal from the position), their non-compliance is the basis for dismissal (dismissal from the position).

C.11. Conflict of Interest Prevention and Resolution

42. Officials, persons authorized to perform state functions and employees of the Company are prohibited from performing official duties if there is a conflict of interest. These persons should take measures to prevent and resolve conflicts of interest.

43. Persons specified in Clause 42 of this Policy shall notify in writing the immediate head of the staff unit or the Director General, Deputy Directors General or Senior Compliance and Internal Security Inspector of a conflict of interest or the possibility of its occurrence as soon as they become aware of it.

The immediate head of the staff unit or the General Director, Deputy General Directors on appeals of persons specified in paragraph 42 of this Policy, or upon receipt of information from other sources, shall promptly take the following measures to prevent and resolve conflicts of interest;

1) remove the persons specified in Clause 42 of this Policy from the performance of official duties and entrust another person with the performance of official duties on the issue in connection with which a conflict of interest has arisen or may arise;

2) change job duties;

3) take other measures to eliminate the conflict of interest.

44. A conflict of interest arises in a situation where the personal interest (direct or indirect) of the persons specified in paragraph 42 of this Policy affects or may affect the objectivity and integrity of their official duties, which can harm the rights and legitimate interests of the Company, third parties or the state.

Personal interest means the possibility of receiving income from third parties in the form of funds, valuables, other property or property services, other property rights or benefits for oneself or for third parties for non-fulfillment or unfair fulfillment of their official duties by persons specified in paragraph 42 of this Policy.

C.12. Human Resources Measures

45. The Company checks candidates applying for vacant positions prior to their employment.

46. In accordance with anti-corruption legislation and the Labor Code of the Republic of Kazakhstan, employment of persons who have committed corruption crimes is not allowed.

47. All candidates for positions are obliged to notify in writing about close relatives and relatives working in the Company.

48. The results of the inspections should be used when making decisions on the appointment of candidates for vacant positions. If there are negative results of the audit, the decision on the selection of candidates should be reasoned and documented in order to ensure the transparency of the decision.

49. The terms of employment contracts of officials, persons authorized to perform state functions and employees of the Company provide for obligations and responsibility for compliance by these persons with anti-corruption legislation, as well as the possibility of applying disciplinary measures for violation of such obligations. The terms of the employment contracts of the heads of staff departments provide for liability for the commission of corruption and other offenses by subordinates.

50. All hired employees must be familiarized with the requirements of this Policy within a reasonable time and sign an obligation to comply with it, if it is not provided for by the terms of the employment contract.

C.13. Sponsorship and charity

51. The Charter of the Company does not provide for the implementation of charitable activities, in connection with which the Company is not entitled to provide sponsorship and charitable assistance. The Company's officials and employees are prohibited from performing such activities on behalf of the Company.

C.14. Participation in political activities

52. The company does not participate in political activities and is not a member of political and public associations.

53. The Company does not independently or through its officials and employees finance political parties, public associations in order to obtain or maintain an advantage in its activities.

54. The Company's officials and employees have the right to participate on their own behalf in public associations created in accordance with the current legislation of the Republic of Kazakhstan, as well as in international public associations whose purpose is not to obtain or maintain an advantage for the Company in their activities.

55. When participating in public associations, the Company's officials and employees are prohibited from offering, giving, promising, or making payments, depositing property, giving gifts, etc. on behalf of the Company in order to obtain or maintain an advantage for the Company in its activities.

56. The Company's officials and employees are independently responsible for participation in public associations in accordance with the current legislation of the Republic of Kazakhstan.

C.15. Responsibility

57. The Company's officials and employees shall bear responsibility for committing corruption offenses established by the legislation of the Republic of Kazakhstan.

58. Responsibility for improper fulfillment of the requirements of this Policy shall be borne by officials, heads of staff units and employees within their competence.

59. Officials and heads of staff units bear disciplinary responsibility in accordance with the laws of the Republic of Kazakhstan for non-fulfillment or improper fulfillment of official duties to prevent the commission of corruption offenses by subordinate employees.

60. Officials and employees are liable under the Code of Administrative Offenses of the Republic of Kazakhstan for failure to submit a declaration of income and property or to provide incomplete, inaccurate information in such declarations, if the deed does not contain signs of a criminal offense.

61. Control over familiarization with this Policy is entrusted to the heads of the Company's staff divisions.

62. Amendments to the Policy shall be made as required.
